

Konferenca e Gjashtë Ndërkombëtare për Gratë Rome

Gratë dhe Përfaqësimi Politik:

Rasti i grave rome dhe udhëtare¹

6-7 nëntor 2017
Palais de l'Europe (Salla 9)
Strasbourg, Francë

Zotim për angazhimin politik të grave rome dhe udhëtare

¹ Termi "romë" përdoret në Këshillin e Evropës për të përfshirë diversitetin e gjerë të grupeve që mbulohen nga puna e Këshillit të Evropës në këtë fushë: nga njëra anë a) romët, sinti/manushët, Calé-t, Kaale-t, Romanichal-ët, Boyash-it/Rudari-t; b) egjiptianët e Ballkanit (egjiptianët dhe ashkalinjtë); c) grupet lindore (domët, lomët dhe abdalët); dhe, nga ana tjetër, grupe të tilla si udhëtarët, jenishët dhe popullsitë që përfshihen nën termin administrativ "*Gens du voyage*", si edhe personat që vetëidentifikohen si endacakë. Ky shënim jepet vetëm për qëlime shpjeguese dhe nuk është përkufizim i termave romëve dhe/ose udhëtarë.

Pas diskutimeve të mbajtura në Konferencën e 6-të Ndërkombëtare për Gratë Rome "Gratë dhe përfaqësimi: rasti i grave rome dhe udhëtare", e organizuar nga Këshilli i Evropës në Strasburg, Francë, më 6 dhe 7 nëntor 2017,

Dhe duke marrë parasysh se:

- pavarësisht progresit të bërë në Evropë sa i përket përmirësimit të mundësive të barabarta dhe të drejtave të grave dhe të burrave, Këshilli i Evropës vëren nivel konstant të ulët të pjesëmarrjes së grave në proceset vendimmarrëse dhe në jetën politike;
- gratë nga pakicat etnike dhe gratë rome dhe udhëtare në veçanti, janë ende shumë të nënpërfaqësuara në Parlamentin Evropian, parlamentet kombëtare dhe rajonale, këshillat rajonale dhe bashkiake, qeveritë dhe postet me përgjegjësi brenda partive politike;
- duke menduar se pjesëmarrja e balancuar e grave dhe burrave në vendimmarrje përbën parakusht për përmirësimin e funksionimit të demokracisë dhe shoqërisë;
- nënpërfaqësimi i vazhdueshëm i grave në vendimmarjen politike reflekton një deficit bazik demokratik si në shtetet anëtare të Këshillit të Evropës dhe në kuadrin më të gjerë ndërkombëtar;
- sistemet kombëtare elektorale dhe partiake kanë një përgjegjësi të rëndësishme për sigurimin e përfaqësimit të balancuar të grave në të gjitha nivelet e qeverisjes dhe në Parlamente;
- kuotat elektorale përbëjnë shpesh mjete efektive për arritjen e progresit domethënës dhe të shpejtë, me kusht që ato të projektohen me korrektësi dhe të zbatohen në mënyrë konsekuente;
- kuotat duhet të përshtaten për sistemin zgjedhor në fuqi dhe duhet të përcaktojnë objektiva ambiciozë, por të arritshëm dhe, kurdo që është e mundur, kouta dhe masa të tilla pozitive duhet të prezantohen nga gratë nga grupet e pakicave, përfshirë romët dhe udhëtarët;
- partitë politike kanë rol të rëndësishëm për të luajtur për përmirësimin e përfaqësimit politik të grave në përgjithësi dhe grave nga grupet e pakicave në veçanti, duke përfshirë gratë rome dhe udhëtare, pasi përmes përzgjedhjes dhe mbështetjes së kandidatëve, ato shërbejnë si portiere të pozicioneve të zgjedhura dhe përgjedhja e tyre përcakton në masë të madhe rezultatin përfundimtar të zgjedhjeve lidhur me balancën gjinore dhe përfaqësimin e pakicave;

Ne, anëtarët e partive politike zotohemi të nxisim barazinë gjinore dhe pjesëmarrjen e grave nga grupet e pakicave, në veçanti të grave rome dhe udhëtare në organet vendimmarrëse dhe në përfaqësimin politik në zgjedhjet e ardhshme evropiane, kombëtare, rajonale dhe lokale.